

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2016. április 21. *

„Előzetes döntéshozatal — 2003/86/EK irányelv — A 7. cikk (1) bekezdésének c) pontja — Családegyesítés — A családegyesítési jog gyakorlására vonatkozó feltételek — Állandó, rendszeres és elégséges források — Annak előrejelző értékelését lehetővé tévő nemzeti szabályozás, hogy a családegyesítő valószínűleg megőrzi a forrásait — Összeegyeztethetőség”

A C-558/14. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Autónoma del País Vasco (Baskföld legfelsőbb bírósága, Spanyolország) a Bírósághoz 2014. december 5-én érkezett, 2014. november 5-i határozatával terjesztett elő az előtte

Mimoun Khachab

és

a **Subdelegación del Gobierno en Álava**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: T. von Danwitz tanácselnök, C. Lycourgos (előadó) és C. Vajda bírák,

főtanácsnok: P. Mengozzi,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a spanyol kormány képviseletében L. Banciella Rodríguez-Miñón, meghatalmazotti minőségben,
- a német kormány képviseletében T. Henze és B. Beutler, meghatalmazotti minőségben,
- a francia kormány képviseletében D. Colas és F-X. Bréchet, meghatalmazotti minőségben,
- a magyar kormány képviseletében Szima G. és Fehér M. Z., meghatalmazotti minőségben,
- a holland kormány képviseletében M. Bulterman és B. Koopman, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: spanyol.

– az Európai Bizottság képviselőjében M. Condou-Durande és L. Lozano Palacios, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2015. december 23-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a családegyesítési jogról szóló, 2003. szeptember 22-i 2003/86/EK tanácsi irányelv (HL L 251., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 224. o.) 7. cikke (1) bekezdése c) pontjának az értelmezésére irányul.
- 2 E kérelmet az M. Khachab és a Subdelegación del Gobierno en Álava (a kormányhivatal alavai kirendeltsége, a továbbiakban: kirendeltség) között az M. Khachab által családegyesítés céljára szolgáló, határozott időre szóló tartózkodási engedély iránt házastársa részére benyújtott kérelem elutasítása tárgyában folyamatban lévő eljárásban terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2003/86 irányelv (2), (4) és (6) preambulumbekkezdésének szövege a következő:
„(2) A családegyesítéssel kapcsolatos intézkedéseket a több nemzetközi jogi okmányban megállapított, a család védelmére és a családi élet tiszteletben tartására irányuló kötelezettségnek megfelelően kell elfogadni. Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és betartja különösen az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló [1950. november 4-én Rómában aláírt] európai egyezmény 8. cikkében és az Európai Unió alapjogi chartájában [a továbbiakban: Charta] elismert elveket.

[...]
(4) A családegyesítés a családi élet lehetővé tételének szükséges eszköze. Segít kialakítani a harmadik országok állampolgárainak a tagállamba való beilleszkedését megkönnyítő társadalmi-kulturális stabilitást, és ez egyúttal a gazdasági és társadalmi kohézió, mint a[z EK-]Szerződésben megállapított alapvető [európai] közösségi célkitűzésnek az elősegítését is szolgálja.

[...]
(6) A család védelme és a családi élet kialakítása vagy megőrzése érdekében, a családegyesítési jog gyakorlásának lényeges feltételeit közös ismérvek alapján kell meghatározni.”
- 4 A 2003/86 irányelv 1. cikke értelmében „[e]zen irányelv célja a családegyesítési jognak a tagállamok területén jogszerűen tartózkodó harmadik országok állampolgárai által történő gyakorlása feltételeinek meghatározása”.

- 5 Ezen irányelv 3. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Ezt az irányelvet kell alkalmazni, ha a családegyesítő a tagállam által megadott, egy évig vagy annál hosszabb ideig érvényes tartózkodási engedéllyel rendelkezik, és megalapozott kilátásai vannak a letelepedési jogosultság megszerzésére, ha családtagjai harmadik országok bármilyen jogállású állampolgárai.”

- 6 A 2003/86 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében a tagállamok – az említett irányelv alapján és az annak IV. fejezetében, valamint a 16. cikkében megállapított feltételeknek való megfelelésre is figyelemmel – engedélyezik többek között a családegyesítő házastársa beutazását és tartózkodását.

- 7 A 2003/86 irányelvnek „A családegyesítési jog gyakorlására vonatkozó követelmények [helyesen: feltételek]” című IV. fejezetében szereplő 7. cikkének (1) bekezdése ekképpen rendelkezik:

„Amikor a családegyesítési kérelmet benyújtják, az érintett tagállam előírhatja a kérelmet benyújtó személy számára, hogy szolgáltatson bizonyítékot arra nézve, hogy a családegyesítő rendelkezik a következőkkel:

- a) az ugyanabban a régióban egy hasonló család számára szabványosnak tekintett, az érintett tagállamban hatályos általános egészségügyi és biztonsági előírásoknak megfelelő szálláshely;
- b) saját maga és családtagjai számára az érintett tagállamban az állampolgárok számára általában biztosított valamennyi kockázatra kiterjedő betegségbiztosítás [helyesen: egészségbiztosítás];
- c) az érintett tagállam szociális segélyek rendszeréhez [helyesen: szociálissegély-rendszeréhez] történő folyamodás nélkül a saját maga és családtagjai eltartásához elégséges állandó és rendszeres források. A tagállamok e forrásokat jellegükre és rendszerességükre hivatkozással értékelik, és figyelembe vehetik a nemzeti minimálbér és minimálnyugdíj szintjét, valamint a családtagok számát.”

- 8 Ezen irányelv 15. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„Legkésőbb ötéves tartózkodás után, továbbá feltéve, hogy a családtag számára családegyesítésen kívüli ok alapján nem adták meg a tartózkodási engedélyt, a házastárs vagy az élettárs, továbbá a nagykorúságát elért gyermek – szükség esetén – kérelemre önálló, a családegyesítő tartózkodási engedélyétől független tartózkodási engedélyre jogosult.”

- 9 Az említett irányelv 16. cikke (1) bekezdése a) pontjának a szövege a következő:

„A tagállamok a következő körülmények esetében elutasíthatják a családegyesítési célú beutazási és tartózkodási kérelmet, vagy adott esetben visszavonhatják a családtag tartózkodási engedélyét, illetve elutasíthatják [helyesen: megtagadhatják] annak megújítását:

- a) amennyiben az ezen irányelv által megállapított feltételeknek nem vagy már nem felelnek meg.”

- 10 Ugyanezen irányelv 17. cikke szerint:

„A tagállamok megfelelően figyelembe veszik az érintett személy családi kapcsolatainak jellegét és szilárdságát, a tagállamban való tartózkodásának időtartamát és a származási országával való családi, kulturális és társadalmi kapcsolatai fennállását, amennyiben egy kérelmet elutasítanak, tartózkodási engedélyt visszavonnak, vagy annak megújítását megtagadják, vagy amennyiben úgy határoznak, hogy a családegyesítő vagy családtagjai kiutasítását rendelik el.”

A spanyol jog

- 11 A Spanyolországban tartózkodó külföldiek jogairól és szabadságjogairól, valamint társadalmi beilleszkedésükről szóló, 2000. január 11-i 4/2000 sarkalatos törvénynek (Ley Orgánica 4/2000 sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social; a BOE 2000. január 12-i 10. száma) az alapügyre alkalmazandó változata (a továbbiakban: 4/2000 sarkalatos törvény) 16. cikkének (1) és (2) bekezdése ekképpen rendelkezik:

„(1) A tartózkodásra jogosult külföldieknek joguk van a családi élethez és a magánélethez az e törvényben és azon nemzetközi szerződésekben előírtak szerint, amelyeknek Spanyolország részese.

(2) A Spanyolországban tartózkodó külföldieknek joguk van ahhoz, hogy a 17. cikkben meghatározott családtagok tekintetében a családegyesítés lehetőségével éljenek.”

- 12 E sarkalatos törvény 17. cikke (1) bekezdésének a) pontja a következőket írja elő:

„A tartózkodásra jogosult külföldinek joga van ahhoz, hogy a családegyesítés lehetőségével éljen Spanyolországban a következő családtagokkal:

a) a tartózkodásra jogosult házastársa, feltéve, hogy nem élnek külön vagy nem váltak el, és a házasságot nem a törvény kijátszása érdekében kötötték. [...]”

- 13 A 4/2000 sarkalatos törvénynek az „A családegyesítés feltételei” című 18. cikkének (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A családegyesítőnek igazolnia kell a rendeletben meghatározott feltételek szerint, hogy az egyesítést követően megfelelő szálláshellyel és a saját maga és családja eltartásához elégséges anyagi forrásokkal rendelkezik.

A jövedelmek családegyesítés szempontjából való értékelésekor nem számítanak a szociálissegély-rendszerből származó jövedelmek, azonban figyelembe kell venni a Spanyolországban lakó, és a családegyesítővel együtt élő házastárs egyéb jövedelmeit.

[...]”

- 14 A 2011. április 20-i 557/2011. királyi rendelet elfogadta a 2/2009 sarkalatos törvénnyel módosított 4/2000 sarkalatos törvényre vonatkozó rendeletet (a BOE 2011. április 30-i 103. száma). E rendeletnek az „Azon források, amelyek rendelkezésre állását a külföldinek igazolnia kell a családegyesítés céljára szolgáló tartózkodási engedély megszerzéséhez” című 54. cikke ekképpen rendelkezik:

„(1) Az a külföldi, aki a családtagjaival való egyesítése céljából kér tartózkodási engedélyt, ezen engedély iránti kérelem benyújtásakor mellékelni köteles azon dokumentumokat, amelyek igazolják, hogy rendelkezik a család eltartásához elégséges anyagi forrásokkal – ideértve az egészségügyi ellátásukat, ha nincs jogosultságuk társadalombiztosítási ellátásra – legalább az alábbiakban meghatározott összegben és az engedély iránti kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozóan, euróban vagy külföldi törvényes pénznemben kifejezve, az egyesítésben részt vevő személyek számától függően, valamint figyelembe véve a Spanyolországban már vele egy háztartásban élő és általa eltartott személyek számát:

a) kéttagú, a családegyesítőből és a Spanyolországba érkező egyesített személyből álló háztartások esetén: havonta [a többcélú, költségvetésből származó ellátások jövedelemindexe (IPREM)] 150%-ának megfelelő összeg szükséges.

[...]

(2) Az engedélyek kiadását meg kell tagadni, ha kétségtelenül megállapítható, hogy az anyagi források előreláthatóan nem biztosítottak a kérelem benyújtását követő év során. Ennek megállapításakor a jövedelemforrás szóban forgó év során történő fenntartásának előreláthatóságát annak figyelembevételével kell értékelni, hogy a családegysítő forrásai hogyan alakultak a kérelem benyújtásának időpontját megelőző hat hónap során.

[...]

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 15 M. Khachab harmadik ország állampolgára, aki Spanyolországban lakik, és huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkezik e tagállamban. 2012. február 20-án M. Khachab családegysítés céljára szolgáló, határozott időre szóló tartózkodási engedély iránti kérelmet nyújtott be a spanyol hatóságokhoz házastársa, I. Aghadar részére. A kirendeltség 2012. március 26-i határozatával elutasította M. Khachab kérelmét, azzal az indokkal, hogy ez utóbbi nem igazolta, hogy a családegysítést követően elégséges forrásokkal rendelkezik a családjának eltartásához.

- 16 M. Khachab ekkor közigazgatási jogorvoslati kérelemmel élt e határozat ellen a kirendeltségnél, amely kérelmet 2012. május 25-i határozattal az alábbi okokból elutasítottak:

„[...] [M. Khachab] kérelme alátámasztása érdekében benyújtotta a »Construcciones y distribuciones constru-label SL« vállalkozással kötött határozott időre szóló munkaszerződését. A társadalombiztosítás munkaügyi információs rendszeréből azonban kiderült, hogy [M. Khachab] 2012. március 1-je óta nem dolgozik e vállalkozásnál, továbbá hogy csupán 15 napot dolgozott az adott évben és összesen 48 napot 2011-ben. A fentiekből következik, hogy a határozathozatal időpontjában a kérelmező semmilyen szakmai tevékenységet nem végzett, amint jelenleg sem végez, és hogy nem is igazolta, hogy a családegysítést követően elégséges forrásokkal rendelkezik a családjának eltartásához. Ugyanezen időpontban semmilyen kilátás nem volt arra, hogy a családegysítési kérelem benyújtásának időpontját követő év során hasonló forrásokkal fog rendelkezni. A családegysítés céljára szolgáló tartózkodási engedély megadásához szükséges feltételek egyike sem teljesült tehát.”

- 17 M. Khachab ekkor keresetet nyújtott be a Juzgado de lo Contencioso-Administrativo n° 1 de Vitoria-Gasteizhez (Vitoria-Gasteiz 1. sz. közigazgatási bírósága) ez utóbbi határozat ellen. 2013. január 29-i ítéletével e bíróság helybenhagyta az említett határozatot, lényegében ugyanazon érvek alapján, mint amelyek a 2012. március 26-i határozatban szerepeltek.

- 18 M. Khachab ekkor fellebbezéssel élt ezen ítélet ellen a Tribunal Superior de Justicia del País Vasco (Baskföld legfelsőbb bírósága) előtt. A fellebbezési kérelme megalapozásaként M. Khachab előadja, hogy az első fokú bíróság figyelmen kívül hagyott egy olyan új tény, amelyre az elsőfokú eljárásban pedig felhívta a figyelmét, nevezetesen hogy 2012. november 26-tól egy citrusfélék szedésével foglalkozó mezőgazdasági vállalkozás alkalmazásában áll, és így elégséges jövedelmet biztosító munkával rendelkezik. Hozzáteszi, hogy huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkezik, és hogy I. Aghadar 2009 óta a házastársa. Ezenkívül azt állítja, hogy megfelelő szálláshellyel rendelkezik, és hogy több mint öt évig fizetett járulékokat Spanyolországban. Egyébiránt úgy véli, hogy figyelembe kell venni a jelenlegi gazdasági helyzetet, amelyben rendkívül nehéz ténylegesen és folyamatos jelleggel munkával rendelkezni.

- 19 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei vannak a 2003/86 irányelv 7. cikke (1) bekezdése c) pontjának értelmezése felől, amely rendelkezés szerint a családegysítési jog attól a ténytől függ, hogy a családegysítési kérelem benyújtásakor „a családegysítő rendelkezik[-e] elégséges[,] állandó és rendszeres források[kal]”. E bíróság szerint különösképpen azzal kapcsolatosan merül fel kérdés, hogy összeegyeztethető-e e rendelkezéssel a spanyol szabályozás, amely lehetővé teszi a nemzeti hatóságoknak a családegysítési jog biztosításának – és ekképpen a családegysítő valamely

családtagja részére a határozott időre szóló tartózkodási engedély kiadásának – a megtagadását, ha az alapján, hogy hogyan alakultak a családegyesítő jövedelmei a családegyesítési kérelem benyújtásának időpontját megelőző hat hónap során, valószínűsíthető, hogy a családegyesítő az ezen időpontot követő év során nem fogja tudni forrásait ugyanolyan szinten tartani, mint amilyen szintű forrásokkal az említett időpontban rendelkezett.

- 20 A kérdést előterjesztő bíróság szerint a 2003/86 irányelv 7. cikke (1) bekezdése c) pontjának spanyol nyelvű változata, valamint angol és francia nyelvű változata a „rendelkezni” igét kijelentő mód, jelen időben használja, és nem jövő időben. Ebből következően e bíróságban felmerül a kérdés, hogy a családegyesítési jog gyakorlása érdekében azt kell-e vizsgálni, hogy a családegyesítő a családegyesítési kérelem benyújtásának időpontjában rendelkezik-e „elégséges[,] állandó és rendszeres források[kal]”, vagy figyelembe lehet-e venni, hogy az ezen időpontot követő év során is rendelkezni fog még ilyen forrásokkal.
- 21 E körülmények között a Tribunal Superior de Justicia del País Vasco (Baskföld legfelsőbb bírósága) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni a [2003/86] irányelv 7. cikke (1) bekezdésének c) pontját, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint amely az alapeljárás tárgya, amely lehetővé teszi a családegyesítés megtagadását azzal az indokkal, hogy a családegyesítő nem rendelkezik a saját maga és családtagjai eltartásához elégséges állandó és rendszeres forrásokkal azon előrejelző értékelés szerint, amelyet a nemzeti hatóságok az anyagi forrásoknak a kérelem benyújtási időpontját követő évben való előrelátható fennállásáról végeztek, és amely a forrásoknak az említett időpontot megelőző hat hónapban megfigyelhető alakulásán alapul?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 22 A kérdést előterjesztő bíróság a kérdésével lényegében arra keresi a választ, hogy a 2003/86 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének c) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy az lehetővé teszi valamely tagállam illetékes hatóságainak, hogy a családegyesítési kérelem elutasítását olyan előrejelző értékelésre alapítsák, amely annak valószínűségét vizsgálja, hogy az e kérelem benyújtását követő évben fennmaradnak-e, vagy sem, azok az állandó, rendszeres és elégséges források, amelyekkel a családegyesítőnek rendelkeznie kell ahhoz, hogy az érintett tagállam szociálissegély-rendszeréhez történő folyamodás nélkül saját magát és családtagjait eltartsa, mivel ezen értékelés azon alapul, hogy a családegyesítő jövedelmei hogyan alakultak a kérelem benyújtásának időpontját megelőző hat hónap során.
- 23 A 2003/86 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamok engedélyezik a családegyesítő házastársának családegyesítési célú beutazását és tartózkodását, amennyiben tiszteletben tartják az ezen irányelvnek „A családegyesítési jog gyakorlására vonatkozó feltételek” című IV. fejezetében meghatározott feltételeket.
- 24 Az e IV. fejezetben szereplő feltételek között az említett irányelv 7. cikke (1) bekezdésének c) pontja lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy előírják bizonyítékok szolgáltatását arra nézve, hogy a családegyesítő az érintett tagállam szociálissegély-rendszeréhez történő folyamodás nélkül rendelkezik a saját maga és családtagjai eltartásához elégséges állandó és rendszeres forrásokkal. Ugyanezen rendelkezés pontosítja, hogy a tagállamok e forrásokat jellegükre és rendszerességükre hivatkozással értékelik, és figyelembe vehetik a nemzeti minimálbér és minimálnyugdíj szintjét, valamint a családtagok számát.

- 25 A Bíróság már korábban úgy ítélte meg, hogy mivel a családegyesítés engedélyezése tekinthető főszabálynak, a 2003/86 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének c) pontjában foglalt lehetőséget szigorúan kell értelmezni. A tagállamok tehát csak oly módon élhetnek a számukra biztosított mérlegelési mozgástérrel, hogy az ne veszélyeztesse ezen irányelv célját, valamint hatékony érvényesülését (O. és társai ítélet, C-356/11 és C-357/11, EU:C:2012:776, 74. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 26 E tekintetben kitűnik a 2003/86 irányelv (4) preambulumbekkezdéséből, hogy ezen irányelv általános célja a harmadik országok állampolgárainak a tagállamba való beilleszkedésének oly módon történő megkönnyítése, hogy a családegyesítés révén lehetővé teszi a családi életet (lásd: Parlament kontra Tanács ítélet, C-540/03, EU:C:2006:429, 69. pont).
- 27 Ezenkívül a Bíróság már korábban úgy ítélte meg, hogy a 2003/86 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének c) pontja nem alkalmazható olyan módon, hogy annak alkalmazása sértse különösen a Charta 7. cikkében szereplő alapvető jogokat (lásd ebben az értelemben: O. és társai ítélet, C-356/11 és C-357/11, EU:C:2012:776, 77. pont).
- 28 Noha a Charta e 7. cikke nem értelmezhető oly módon, hogy megfosztja a tagállamokat a rendelkezésükre álló mérlegelési mozgástértől a családegyesítési kérelmek vizsgálatakor, e vizsgálat során a 2003/86 irányelv rendelkezéseit többek között a Charta említett 7. cikkének fényében kell értelmezni és alkalmazni, amint az egyébiránt ezen irányelv (2) preambulumbekkezdésének megszövegezéséből is kitűnik, amely arra kötelezi a tagállamokat, hogy a szóban forgó családegyesítési kérelmeket a családi élet elősegítése érdekében vizsgálják (lásd ebben az értelemben: O. és társai ítélet, C-356/11 és C-357/11, EU:C:2012:776, 79. és 80. pont).
- 29 A fenti elemek fényében kell először is meghatározni, hogy a 2003/86 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének c) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy az lehetővé teszi e tagállam illetékes hatóságának annak értékelését, hogy az említett kérelem benyújtásának időpontját követően továbbra is teljesül-e a családegyesítő állandó, rendszeres és elégséges forrásaira vonatkozó feltétel.
- 30 Noha e rendelkezésben ilyen lehetőség kifejezetten nem szerepel, annak megszövegezéséből – különösen az „állandó” és a „rendszeres” kifejezések használatából – következik, hogy e forrásoknak bizonyos folyamatosságot, illetve bizonyos folytonosságot kell mutatniuk. E tekintetben a 2003/86 irányelv 7. cikke (1) bekezdése c) pontjának második mondata értelmében a tagállamok az említett forrásokat többek között „rendszerességükre” hivatkozással értékelik, ami e források alakulásának bizonyos időközönként történő elemzését jelenti.
- 31 Ekképpen a 2003/86 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének c) pontjából következik, hogy annak megszövegezését nem lehet úgy értelmezni, mint amely kizárja azt, hogy a családegyesítési kérelem elbírálására illetékes tagállami hatóság oly módon vizsgálhassa a családegyesítő forrásaira vonatkozó feltétel teljesülését, hogy figyelembe veszi az arra irányuló értékelést, hogy e források fennmaradnak-e e kérelem benyújtását követően.
- 32 Nem mond ellent ennek az értelmezésnek a kérdést előterjesztő bíróság által felvetett azon körülmény, hogy a 2003/86 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének eleje kijelentő mód jelen időt használ, amikor kimondja, hogy az érintett tagállam előírhatja a családegyesítési kérelmet benyújtó személy számára, hogy szolgáltatson bizonyítékot arra nézve, hogy „rendelkezik” az ezen (1) bekezdés a)–c) pontjában felsorolt elemekkel. A családegyesítőnek ugyanis bizonyítania kell, hogy akkor, amikor a családegyesítési kérelmét megvizsgálják, rendelkezik ezen összes elemmel, beleértve többek között az „elégséges forrásokat”, ami igazolja a kijelentő mód, jelen időnek a használatát. Azonban, amennyiben kitűnik ezen irányelv 7. cikke (1) bekezdésének c) pontjából, hogy a családegyesítő forrásainak nemcsak „elégségesnek” kell lenniük, hanem „állandónak és rendszeresnek” is, az ilyen követelmények magukban foglalják azt, hogy az illetékes nemzeti hatóságnak előrejelző vizsgálatot kell végeznie az említett forrásokra vonatkozóan.

- 33 A 2003/86 irányelv 7. cikke (1) bekezdése a) és b) pontjának a megfogalmazása alátámasztja ezt az értelmezést. Hangsúlyozni kell ugyanis, hogy az e rendelkezés a) pontjában a „megfelelő szálláshelyre”, illetve b) pontjában az „egészségbiztosításra” vonatkozóan szereplő feltételt szintén úgy kell értelmezni, hogy annak érdekében, hogy a területükön biztosítva legyen a családdegysítő esetében az állandóság és folyamatoság, a tagállamok a családdegysítési kérelem vizsgálatakor alapozhatnak annak valószínűségére, hogy a családdegysítő a családdegysítési kérelem benyújtásának időpontját követően továbbra is megfelel majd e feltételeknek.
- 34 A 2003/86 irányelv 7. cikke (1) bekezdése c) pontjának a jelen ítélet 31. pontjában kifejtett értelmezését támasztja alá az említett irányelv 3. cikkének (1) bekezdése és 16. cikke (1) bekezdésének a) pontja is.
- 35 Egyfelől ugyanis a 2003/86 irányelv e 3. cikkének (1) bekezdése ezen irányelv személyi hatályát az olyan családdegysítőre korlátozza, aki legalább egyéves tartózkodási engedélyt szerzett, és akinek megalapozott kilátásai vannak a huzamos tartózkodási engedély megszerzésére. Márpedig az ilyen kilátások értékelése szükségszerűen megköveteli, hogy az érintett tagállam illetékes hatósága megvizsgálja a családdegysítő helyzetének jövőbeli alakulását az említett tartózkodási engedély megszerzésével összefüggésben.
- 36 Ilyen körülmények között – amint azt a főtanácsnok az indítványának 33. pontjában megjegyezte –, a 2003/86 irányelv 7. cikke (1) bekezdése c) pontjának olyan értelmezése, amely szerint az említett hatóság nem végezhet értékelést arra vonatkozóan, hogy fennmaradnak-e a családdegysítő állandó, rendszeres és elégséges forrásai a családdegysítési kérelem benyújtásának időpontját követően, nem illeszkedik következetesen az ezen irányelv által létrehozott rendszerbe.
- 37 Másfelől hangsúlyozni kell, hogy amikor a 2003/86 irányelv által megállapított feltételek már nem teljesülnek, annak 16. cikke (1) bekezdésének a) pontja lehetővé teszi a tagállamoknak, hogy visszavonják a családtag tartózkodási engedélyét, illetve megtagadják annak megújítását.
- 38 E rendelkezés szerint az érintett tagállam illetékes hatósága ekképpen – többek között – visszavonhatja a családdegysítési engedélyt, ha a családdegysítő már nem rendelkezik az említett 7. cikk (1) bekezdésének c) pontja értelmében vett állandó, rendszeres és elégséges forrásokkal. Az ezen engedély visszavonásának ilyen lehetősége magában foglalja azt, hogy e hatóság megkövetelhesse, hogy a családdegysítő a kérelme benyújtásának időpontját követően is rendelkezik majd e forrásokkal.
- 39 Végül meg kell jegyezni, hogy ezt az értelmezést támasztja alá a 2003/86 irányelv e 7. cikke (1) bekezdésének célkitűzése. Az ezen (1) bekezdés c) pontjában a forrásokra vonatkozó feltétel kapcsán előírt bizonyíték ugyanis lehetővé teszi az illetékes hatóság számára, hogy megbizonyosodjon afelől, hogy nem áll fenn annak veszélye, hogy a családdegysítés megtörténtét követően akár a családdegysítő, akár családtagjai tartózkodási idejük alatt teherré válnak az érintett tagállam szociálissegély-rendszerére (lásd ebben az értelemben: Chakroun-ítélet, C-578/08, EU:C:2010:117, 46. pont).
- 40 A fentiekből következően a 2003/86 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének c) pontjában szereplő lehetőség szükségszerűen magában foglalja azt, hogy az érintett tagállam illetékes hatósága előrejelző jellegű vizsgálatot végez arról, hogy a családdegysítő a családdegysítési kérelem benyújtásának időpontját követően is állandó, rendszeres és elégséges forrásokkal rendelkezik.
- 41 E következtetésre tekintettel másodszor azt a kérdést kell megvizsgálni, hogy e rendelkezés lehetővé teszi-e az érintett tagállam illetékes hatóságának azt, hogy a családdegysítési engedélyt annak valószínűsítéséhez kösse, hogy e források – figyelembe véve a családdegysítő által a családdegysítési kérelem benyújtásának időpontját megelőző hat hónapban szerzett jövedelmeket – az ezen időpontot követő évben fennmaradnak.

- 42 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy az uniós jog általános elveinek egyikét képező arányosság elvével összhangban a 2003/86 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének c) pontját átültető nemzeti szabályozás által alkalmazott eszközöknek alkalmasaknak kell lenniük az e szabályozás által elérni kívánt célok megvalósítására, és nem haladhatják meg azt a mértéket, amely azok eléréséhez szükséges (lásd a 2003/86 irányelv 7. cikkének (2) bekezdését illetően: K és A ítélet, C-153/14, EU:C:2015:453, 51. pont).
- 43 Végül emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következően a 2003/86 irányelv 17. cikke a családegyesítési kérelmek egyedi elbírálását írja elő (Chakroun-ítélet, C-578/08, EU:C:2010:117, 48. pont; K és A ítélet, C-153/14, EU:C:2015:453, 60. pont), és az illetékes nemzeti hatóságoknak a 2003/86 irányelv végrehajtása és a családegyesítési kérelmek vizsgálata során az összes szóban forgó érdek kiegyensúlyozott és méltányos értékelését kell elvégeznie (lásd ebben az értelemben: O. és társai ítélet, C-356/11 és C-357/11, EU:C:2012:776, 81. pont).
- 44 A jelen esetben az 557/2011 királyi rendelet 54. cikke (2) bekezdésének első albekezdése úgy rendelkezik, hogy a családegyesítés céljára szolgáló tartózkodási engedély kiadását meg kell tagadni, ha kétségtelenül megállapítható, hogy az anyagi források előreláthatóan nem biztosítottak a kérelem benyújtását követő év során. E rendelkezésben azt szerepel, hogy a jövedelemforrás említett év során történő fenntartásának előreláthatóságát annak figyelembevételével kell értékelni, hogy a családegyesítő forrásai hogyan alakultak e kérelem benyújtásának időpontját megelőző hat hónap során.
- 45 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy az egyéves időtartam, amely alatt a családegyesítőnek valószínűsíthetően rendelkeznie kell elégséges forrásokkal, észszerűnek tűnik, és nem haladja meg azt a mértéket, ami ahhoz szükséges, hogy lehetővé tegyék azon lehetséges kockázat egyedi módon történő értékelését, hogy a családegyesítés megtörténtét követően a családegyesítőnek ezen állam szociálissegély-rendszeréhez kell folyamodnia. Ez az egyéves időtartam ugyanis azon tartózkodási engedély minimális érvényességi idejének felel meg, amellyel a családegyesítőnek a 2003/86 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése alapján rendelkeznie kell, hogy a családegyesítést kérelmezhesse. Ezenkívül ezen irányelv 16. cikke (1) bekezdése a) pontjának értelmében az érintett tagállam illetékes hatóságai visszavonhatják a családegyesítő családtagjának tartózkodási engedélyét, ha a családegyesítő már nem rendelkezik állandó, rendszeres és elégséges forrásokkal e családtag tartózkodásának időtartama alatt, mégpedig mindaddig, amíg ez utóbbi önálló tartózkodási engedélyt nem szerez, azaz – a 2003/86 irányelv 15. cikkének (1) bekezdése alapján – legkésőbb ötéves, e tagállamban való tartózkodás után.
- 46 Ami az arányosság követelményének a nemzeti szinten való alkalmazását illeti, figyelembe kell venni azt a körülményt is, hogy az 557/2011 királyi rendelet 54. cikke (2) bekezdése első albekezdésének értelmében az illetékes nemzeti hatóság csupán akkor tagadhatja meg a családegyesítés céljára szolgáló tartózkodási engedély kiadását, ha „kétségtelenül” megállapítható, hogy a családegyesítő nem fogja tudni fenntartani az elégséges forrásokat a kérelme benyújtásának időpontját követő év során. E rendelkezés tehát csupán azt írja elő a családegyesítőnek, hogy forrásait előreláthatóan tartsa fenn annak érdekében, hogy megszerezhesse az említett, családegyesítés céljára szolgáló tartózkodási engedélyt.
- 47 Azt illetően, hogy hat hónapban határozták meg azt a kérelem benyújtását megelőző időtartamot, amelyre a családegyesítő forrásainak előrejelző értékelése alapulhat, meg kell állapítani, hogy a 2003/86 irányelv semmilyen pontosítást nem tartalmaz e kérdéssel kapcsolatban. Mindenesetre az ilyen időtartam nem sértheti ezen irányelv célkitűzését.
- 48 Ennélfogva a fentiek összességéből következően a 2003/86 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének c) pontját úgy kell értelmezni, hogy az lehetővé teszi valamely tagállam illetékes hatóságainak, hogy a családegyesítési kérelem elutasítását olyan előrejelző értékelésre alapítsák, amely annak valószínűségét vizsgálja, hogy az e kérelem benyújtását követő évben fennmaradnak-e, vagy sem, azok az állandó, rendszeres és elégséges források, amelyekkel a családegyesítőnek rendelkeznie kell ahhoz, hogy az

érintett tagállam szociálissegély-rendszeréhez történő folyamodás nélkül saját magát és családtagjait eltartsa, mivel ezen értékelés azon alapul, hogy a családegyesítő jövedelmei hogyan alakultak a kérelem benyújtásának időpontját megelőző hat hónap során.

A költségekről

- 49 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

A családegyesítési jogról szóló, 2003. szeptember 22-i 2003/86/EK tanácsi irányelv 7. cikke (1) bekezdésének c) pontját úgy kell értelmezni, hogy az lehetővé teszi valamely tagállam illetékes hatóságainak, hogy a családegyesítési kérelem elutasítását olyan előrejelző értékelésre alapítsák, amely annak valószínűségét vizsgálja, hogy az e kérelem benyújtását követő évben fennmaradnak-e, vagy sem, azok az állandó, rendszeres és elégséges források, amelyekkel a családegyesítőnek rendelkeznie kell ahhoz, hogy az érintett tagállam szociálissegély-rendszeréhez történő folyamodás nélkül saját magát és családtagjait eltartsa, mivel ezen értékelés azon alapul, hogy a családegyesítő jövedelmei hogyan alakultak a kérelem benyújtásának időpontját megelőző hat hónap során.

Aláírások